

IZBORNE MUKE.

Zadnji broj mjesnog „Demokrata“ posvetio je Hrvatskoj Pučkoj Stranci kilometrični uvodnik pod zvučnim naslovom „Naši klerikali“, pun žuči, kleveta i najnižih uvreda, ne bi li nas izazvao na polemiku s njime. Takvu mu čast ipak ne mislimo iskazati. Ne zato, što bi nam bilo teško pobiti sve njegove tvrdnje, već zato, što to ne smatramo potrebitim. Neka samo „Demokrat“ pucal! Kad ispucava sve svoje bombe i granate, pa i one teških zadarskih baterija, uvjerit će se, da je pucao u tulanj. Tim naše redove ne će ni uzdrmati ni prorijediti. Naprotiv će ih još jače stisnuti, te ćemo moći da intenzivnije nastavimo svoj rad oko moralnog, intelektualnog i materijalnog podignuća naroda, dok će demokrati svojom vikom i krikom te ovakvim uvodnicima dozlogrditi svima, da će ih kao istrošenu diskusiju gramofona svatko zapustiti.

„Demokrat“ u svojoj izbornoj mucu spominje nekakav sud naroda pri izboru članova Narodnih Vijeća nakon oslobođenja prigodom sloma. Demokrati bi možda najbolje učinili,

da ne govore mnogo o Narodnim Vijećima. Treba da se najprije ispituju karte Nar. Vijeća, počamši od onoga u Dubrovniku, pa do onoga u najzabitnijoj varoši naše domovine. Tek onda ćemo se porazgovoriti i tražiti sud naroda. Svakako je simptomatično, da mnogi od onih, koje je tobož narod počastio raznim častima u Nar. Vijećima, danas nemaju nikoga za sobom, dok naprotiv oni, koje je narod onda tobož osudio, taj isti narod danas počašćuje svojim povjerenjem. Što iz ovoga slijedi? Ili narod nije imao učešća u izboru časnika Nar. Vijeća ili se pak potpuno u njima razočarao te ih danas odbjegava i priklanja svoje povjerenje drugima.

Svakako za danas se s „Demokratom“ ne ćemo natezati o sudu naroda, 18. ožujka pozvan je narod da sudi svima na izbornim žarama: pučkašima i demokratima. Nastaj dan nimalo ne plaši niti nas spopadaju kakve muke pri pomisli na kuglice i žare.

Pravijek u ćemo se naroda po-koriti, pa ma kakav bio!

Pismo iz Benkovca.

(Posebni dopis „Narodne Straže“.)

Poglavlja našega suda misli, da mu je preče baviti se politikom nego sudbenim poslovima. Obilazi oko činovnika Hrvata obećavajući im i pro-maknuća, da uđu u radikalnu stranku, ali je u tom slabe sreće. Na sudbenoj zgradi prije je natpis ćirilicom, pa onda latinicom, a mi mislimo, da mu viša vlast to nije naredila.

Ovih dana češće se drže sjednice radikalna, među kojima je i inžinir Gaspert Vele, da je na jednoj sjednici rekao bilježnik Jurković, da tko nije radikal, nije niti Srbin. A on bi sam morao znati, da do njega ne drže mnogo radikala, nego jedino od ljute nevođe. Rastu mu zazubice za stolom sedmorice u Zagrebu.

Govori se, da je mjesni učitelj, za Talijana Salvatore Knezevič, a

BENKOVAC, polovicom veljače, sada Spasoje Knežević, odlikovan ordenom sv. Save. Mi ne znamo za njegove zasluge, a vrlo dobro nam je poznat njegov „uspjeh“ u školi. Ne zna se, koje je stranke, a za svaku je, koja je protiv Hrvata.

U procesiji Bogojavljenja dakako da su se vidjele samo srpske zastave.

U našim školama vlada prevlast ćirilice, te nema ni jednog učitelja Hrvata.

Benkovčani Hrvati stavili su i ove godine nešto vina za vojnike katolike, kojih je bilo 1/4. Božić im je prošao bez pucnjave i veselja. Drukčije je bilo na pravoslavni Božić: bilo je i slave i pucanja. Nekoliko podnarednika, okićenih srpskim trobojkama, išlo je kroz varoš pucajući ostrim nabojima tako, da je došlo i do tučnjave,

te je jedan vojnik morao u bolnicu. Svetkovina sv. Save prošla je i ove godine, kao i ostalih godina. Djecu smo vidjeli samo pod srpskim barjacima. Mi bi pitali školsku vlast: Zar je i za katoličku djecu obavezna svetkovina sv. Save? Zar i katolička djeca moraju ići u pravoslavnu crkvu u Bukovici, daleko dva kilometra?

Čujemo, da je i Roko Pelicarić odlikovan ordenom sv. Save. Ne znamo, zašto. Možda zato, što dobro trguje. A kažu, da prima masnu plaću kao činovnik mijenjanja naše valute. Vele, da mu i kćerka prima isto takvu plaću.

Na vranjskom imanju služio je kao poljar neki Tadija, kojega je Marko Pelicarić kao upravitelj poslao iz službe. On ode u Šibenik k Giovaninu Pelicariću na pritužbu. Ovaj mu dade pismo sa prijetnjom, da ga mora ponovno uzeti u službu, jer da je on, koji vedri i oblači nad njim. I tako je Tadija opet primljen u službu.

Ovih dana bila je na sudu rasprava protiv Maruke Javor, koju je tužila policajna vlast za nečistoću i da nije bilo cijenika. Ona uloži utok, a kažu, da je jedna viša vojnička ličnost molila poglavicu suda, da ne potpiše osudu. Govori se, da joj je ista policajna vlast izdala ponovno svjedodžbu, koju je ona priložila utoku. Riječ ima državno odvjetništvo!

Skupština HPS. u Konjevratima.

U nedjelju, 18. ov. mj. narodni poslanik dr. Ante Dulibić održao je u Konjevratima javnu izbornu skupštinu, na koju je s njim došli više odbornika HPS. iz Šibenika. Skupštinu je otvorio mjesni župnik O. Metod Ramljak, koji je pozdravio sreskog kandidata dra Dulibića i razložio svrhu skupštine.

Zatim je govorio dr. Dulibić. Pozvao se najprije na staro prijateljstvo i ljubav onog pučanstva, koje zadobio hrvatskim i kršćanskim osjećajima, listom pristaje uz Hrvatsku Pučku Stranku. Protumačio je narodu program stranke i izvijestio o radu i uspjehu poslanika Hrv. Pučke Stranke.

Podvrgao je kritici dosadašnji režim te postupak i ciljeve ostalih stranaka. Preporučio je narodu, da istupi na izborima složno uz Hrv. Pučku Stranku, koja je najjača u sjevernoj Dalmaciji i koja će u predstojećim izborima izvojevati veličanstvenu pobjedu.

Pošto je ponovno progovorio župnik O. Ramljak, zaključio je skupštinu. Narod se zatim razdragao i oduševljen razišao uz gromko klicanje „živio“ svom sreskom kandidatu zaslužnom i obljubljenom dru Dulibiću i Hrvatskoj Pučkoj Stranci.

Iz Pučke Stranke.

Kandidatska lista HPS. u izbornom okrugu Kotor-Dubrovnik-Split. I u južnoj Dalmaciji prva je Sudu predana naša lista, koja je ovako sastavljena: Nosilac je liste dr. Ante Dulibić, sud. savjetnik u m. (Šibenik). Za izborni srez Dubrovnik kandidat je dr. Tripo Ciko, zadrudni činovnik (Split), a zamjenik mu Vlaho Fortunić, učitelj (Dubrovnik). Za Hvar kandidat je dr. Petar Baturić, liječnik (Pučišće), a zamjenik mu Hure Luka Nikola (težak (Brusje). Za Imotski kandidat je Stanko Banić, urednik „Jadrana“ (Split), a zamjenik mu Joso Zaričić Ivanov, težak (Lovreč). Za Korčulu kandidat je Niko Batišić, prof. (Žrnovo), a zamjenik mu Ivo Bijelić, pom. kapetan (Kučiste). Za Kotar kandidat je dr. Tripo Ciko (Split), a zamjenik mu Vlaho Fortunić (Dubrovnik). Za Makarsku kandidat je Josip Stipančić, advokatski kandidat (Sarajevo), a zamjenik mu Ante Bušelić, posjednik (Tučepi). Za Metković kandidat je Josip Stipančić (Sarajevo), a zamjenik mu Ante Bušelić (Tučepi). Za Sinj kandidat je Stjepan Barić, urednik „Seljačkih Novina“ (Zagreb), a zamjenik mu dr. Janko Šimrak, urednik „Narodne Politike“ (Zagreb). Za Split kandidat je Ivo Juras, profesor (Split), a zamjenik mu Dragutin Bartulica, industrijalac (Split). Za Supetar kandidat je dr. Petar Baturić (Pučišće), a zamjenik mu Luka Hure (Brusje). Kao i naša lista u sjevernoj Dalmaciji, tako je i ova sastavljena bojama hrvatske trobojnice.

Prva žara je žara Hrvatske Pučke Stranke!

PODLISTAK

Prvi vođa kršćanske Jugoslavije.

(Prigodom obilježnice smrti dra Petra Rogulje.)

19. ov. mj. prošle su upravo tri godine, kako je umro osnivač i prvi predsjednik Hrvatske Pučke Stranke. Tri duge godine borbe i rada za narod su već prohujale nad nama, a mi se našeg prvog vođe i danas sjećamo, kao da je jučer bio među nama. Svečani dani prvih seljačkih sabora u Zagrebu, Mostaru i Sarajevu ostat će svakome, koji je na njima bio, u nezbrisivoj uspomeni, a najjačim svjetlom bit će u toj uspomeni objasnjena slika dra Petra Rogulje, koji je sve to, možemo reći, upravo iz ničega stvorio. On je bio duša tim seljačkim saborima. Kad je on govorio, onda je svaki od onih stotina seljačkih izaslanika, koji su dohrlili iz svih hrvatskih krajeva, osjećao da to govori veliki narodni čovjek i učitelj. A možda nijedan od svih nije ni slutio, da to govori jedan od najvećih ljudi katoličke Jugoslavije, upravo prvi vođa kršćanske Jugoslavije.

A to je on bio. Veliko hrvatstvo pojačano silnom kršćanskom vjerom podiglo se a njem tolikom snagom i tolikom ljubavlju, da mu nije bilo

granica. Obuhvatilo je sve hrvatske zemlje, privuklo slovenačke, a prelazilo je i dalje. I koliko bi puta znao u svom velikom i neopisivom oduševljenju reći, da će Jugoslavijom zavladati hrvatska pamet. O tom je svakoga gledao da uvjeri. Za vrijeme rata obilazio je sve naše krajeve, namještao jednu i gladnu bosanohercegovačku i dalmatinsku siročad, pak je tako s mnogim ljudima dolazio u razgovor i poznanstvo. I svima je govorio veliku narodnu riječ kao preteča velike kršćanske narodne misli, za koju je sav živio i umro.

Uvijek je govorio: „Seljak (težak) je temelj naroda i države, seljak je prvi, za koga se moramo pobrinuti te ga prosvijetliti, da u svom neznanju ne padne u pandže izrabljivača. No sve to ne ide, dok ne dobijemo prava kršćansku inteligenciju, školovane ljude, koji će se požrtvovno dati na kršćanski i narodni rad, u borbu protiv laži, kojom sa svih strana hrvatskog seljaka zamamijuju, varaju i upropašćuju“. U tom je uvijek pokazivao na primjer katoličkih Slovenaca i Belgijanaca, a i drugih naroda, koji su se tim putem podigli do pravog blagostanja. I doista je okupio oko sebe lijep niz školovanih katolika, koji su se dali na ono, što ih je on učio. I protivnici su brzo vidjeli, koliko to vrijedi, pa su bome i te kako

počeli o tim ljudima da vode računa. A drugi su ih opet zavidnim okom gledali i zvali u svoje kolo. Ali Rogulja se nije dao ni zastrašiti ni svesti s pravog puta. „Mi smo svoji, pa ćemo i sami svojim putem, koji je najbolji“ Tako je govorio i radio neumorno danju i noću.

Iz toga rada nastala je Hrvatska Pučka Stranka, čim su i seljaci (težaci) i radnici i školovani ljudi sa svih strana vidjeli, da nam u politici prije svega treba jedna kršćanska stranka, da spremna dočeka borbu, koja se diže protiv vjere. A vjera je osnov poštenju. Nastajala je tako Hrvatska Pučka Stranka sve malo pomalo i neopazice, dok nije u proljeću iza prevrata stupila otvoreno na bojno polje za kršćansku pučku organizaciju.

Bog je htio, da već u samom početku te naše kršćanske pučke organizacije, čim su bili postavljeni temelji, izgubimo njenog osnivača i prvog borca. Izgubismo ga 19. veljače 1920. Shrvao ga napor u velikom narodnom radu, što ga je započeo. Hiljade i hiljade onih, koji su se bili već okupili u jedno kolo za kršćansku misao u ovoj državi, zasuzilo je na crnu vijest o njegovoj smrti. Ali kao da je, u svaku tu dušu tim časom ušlo neko posvećenje! Svi su još jače osjetili, da je ostao njegov veliki duh s nama u radu za narodno dobro

onim putem, kojim nam je on pokazao.

Tim putem stupamo uvijek naprijed i naprijed. Nijesmo sustali kroz ove tri godine najteže borbe, a ne ćemo sustati nikada, jer vjerujemo u veliku kršćansku Jugoslaviju i u konačni uspjeh Pučke Stranke. Nema te sile, koja će nas od te vjere odvratiti.

Silan se pakleni bijes podigao nas sa svih strana. Bezbožnjastvo je znalo, da s kukom i motikom protiv nas podigne i one, koji sami po sebi nikako ne bi bili niti bi smjeli biti protiv nas, kad ne bi bili paklenom spletkom zavedeni i zaslijepljeni. To najbolje vidimo sada u ovo doba izborne borbe, kad moramo da izdržimo najtežu borbu s tolikim i brojnim protivnicima, zavodnicima i izrabljivačima naroda. No istina je jača od laži. Ona mora konačno pobijediti. I onda će svi da progledaju, kao što su progledali oni, koji i danas s nama jednako rade, jednako misle i jednako osjećaju, pa zajedno s nama odaju poštovanje prvom našem vođi. „Bio je to velik Hrvat, bio je to istinu prvi vođa kršćanske Jugoslavije!“ — kazuju svi oni, koji su ga poznavali. A to kažemo i mi. Da imamo pravo, pokazat će sve više budućnost, koja dolazi s velikim preporodnim radom Hrvatske Pučke Stranke.

Skupštine u Neretvi. L. Bajić održao je dvije velike javne skupštine u Dobranjima i Vidonjima, na kojima je narodu rastumačio važnost nastajnih izbora i istakao rad, prednosti i program HPS. Narod je pozorno saslušao govornike i ponovno se osvjedočio, da je Hrv. Pučka Stranka jedina, koja razborito i najbolje zastupa interese hrvatskog naroda, te se razišao uz oduševljeno klicanje HPS.

Razni sastanci u dubrovačkom i imotskom kotaru. Prošlih dana održano je više uspješnih pouzdatih sastanaka naše stranke u dubrovačkom i imotskom kotaru. Svugdje se opazilo, da narod nakon trijeznog razlaganja posve mijenja svoj sud o Radici i uviđa, kako njegov posebni istup ugrožava hrvatstvo u Dalmaciji. Zato se on opet vraća svojoj Hrv. Pučkoj Stranci i obećava za nju glasovati.

Sastanci u Opuzenu, Desnam, Kominu i Bagalovićim. Naš kandidat g. Josip Stančić održao je velični sastanak HPS. u Opuzenu. Oduše-

vljenje je naroda bilo veliko. Svi su ga s velikim odobravanjem saslušali. Njegova je kandidatura u čitavoj Neretvi, a napose u Opuzenu, prihvaćena s velikim oduševljenjem. Čitavo će pučanstvo pri dojučim izborima glasovati za svog mještanina. Poslije ovog uspješnog sastanka održao je pouzdane sastanke u Desnam, Kominu i Bagalovićim. Svugdje se očitovala volja svih Hrvata Neretve, da glasuju za ovog svog domaćeg kandidata.

Sastanci na Majdanu, Dugopolju i Kotlenicama. Prošlih dana gg. Juras, Bartulica i Listiš održali su tri veoma uspješna pouzdana sastanka s radnicima na Majdanu te sa seljacima u Kotlenicama i Dugopolju. Na sastancima su naši odaslanici izvjestili o političkom položaju te o radu i programu HPS., kao i preporučili svima, da u što većem broju dođu na birališta i glasuju. Svi su radnici i seljaci obećali, da će složno glasovati za HPS., čiji im se program i rad jako sviđio.

IZBORNA BORBA.

Kandidatske liste u šibenskom izbornom okrugu. U našem izbornom okrugu ukupno je predano pet kandidatskih lista ovim redom: 1. Hrvatske Pučke Stranke (sva na hrv. trobojnici); 2. Zemljoradnička (zeleni); 3. Demokratske Stranke; 4. Drinkovića; 5. Radikalne Stranke. - Da nije Drinković u zadnji čas s nekim pouzdanicima Radićevim (Fržopom, Matom Živkovićem, Jerinićem) i svojim (Drezgom, Nikom Markočem, Jakovom Zaninovićem) na brzu ruku sastavio svoju listu i na veliku muku skupio potrebite potpise, te je prikazao Sudu, bile bi samo četiri liste u ovom našem izbornom okrugu. Tim je Drinković dao radikalima treći mandat, a oduzeo ga Hrvatskoj Pučkoj Stranci, dok sebi nije pomogao niti si može osigurati mandat. Tako ne postupi pravi Hrvat, kome je i malo do hrvatstva i pobjede hrvatskog značaja sjeverne Dalmacije pri budućim izborima! Razumljivo je stoga, da svi pravi hrvatski rodoljubi osuđuju ovaj korak dra Drinkovića, te izjavljuju, da će svi glasovati za Hrvatsku Pučku Stranku, i ako nijesu njezini pristase, jer ne će da glasuju za dra Drinkovića dađu svoj glas za srpske radikale! — Još je vrijedno znati i zabilježiti, da su i demokrati i radikali bili u dosta velikoj neprilici radi skupljanja potrebitih potpisa. Još zadnji dan, zadnje popodne (radikali), lijetali sud od jednoga do drugoga, da bi im se smilovao, te im potpisao. A i našim zemljoradnicima, i ako se oni hvale, da je čitav Šibenik njihov i da je uzorna njihova organizacija, još zadnji dan prije predaje liste njihovi agitatori išli su od krčme do krčme i molili i silili ljude, da im potpišu kandidatsku listu! Nama je ipak to išlo mnogo lakše!

Zemljoradnički kandidati. Zemljoradnička kandidatska lista za šibenski izborni okrug ovako je sastavljena: Nosilac liste je Dane Škarica, težak iz Šibenika. Za Benkovic sreski je kandidat Stevo Zečević, težak iz Jagodine, a zamjenik mu. Ilija Ljutić težak iz Perušića. Za Drišti sreski je kandidat Frano Trlaja, težak iz Šibenika, a zamjenik mu Jakov Grubišić, radnik iz Šibenika. Za Knin isto je kandidat Frano Trlaja, a zamjenik mu Jakov Grubišić. Za Pag sreski je kandidat dr. Ivo Uglešić, bilježnik u Supetru, a zamjenik mu Frano Trlaja, težak iz Šibenika. Za Šibenik je sreski kandidat Ante Visković, inžinir, a

zamjenik mu Jakov Grubišić, radnik iz Šibenika. — Sigurno nitko ne će zavidjeti zemljoradnicima na ovim i ovakvim kandidatima. Sva je sreća, da ne će izvući kolicnika! Svakako je žalosno, da ovako nesposobni ljudi mogu doći na kandidatsku listu! Ne znamo, hoće li isti najvjerniji zemljoradnici glasovati za ove kandidate, te njima tim prepustiti zaštitu i obranu svojih najživotnijih pitanja i interesa u Nar. Skupštini. Ta ovi su oni isti, koji su ih već mnoge upropastili i bacili u žvale raznih advokata uckajući ih, da ne daju dohotka vlasnicima.

Radikalni kandidati. U zadnji čas su radikali u toliko izmijenili svoje kandidate, koje smo donijeli u zadnjem broju, da je za Benkovic ostao sreskim kandidatom dr. Uroš Desnica, a zamjenikom mu staviše mjesto dra Jablanovića dra Nikolu Subotića, advokata iz Šibenika; za Pag pak mjesto dra Desnice staviše „Hrvata“ Matu Čipčić - Bragadina, sudskog savjetnika iz Splita i, što je glavno, člana uprave Udruge maloposjednika u Splitu, a za zamjenika mu odrediše mjesto dra Jablanovića dra Uroša Desnicu. Vidi se, da im se hoće hrvatskih maloposjedničkih glasova!

Kandidatske liste u splitskom izbornom okrugu. U južnoj Dalmaciji ukupno je predano devet kandidatskih lista ovim redom: 1. Hrvatske Pučke Stranke (sva na hrv. trobojnici); 2. Radikalne Stranke (bijela); 3. Radićeva (bijela); 4. Franić-Viskovićeve zemljoradnička (zeleni); 5. Demokratske Stranke (crvena slova na bijelom polju sa modrim obrubom); 6. Nezavisne Radničke Stranke (crvena); 7. Dra Ante Trumbića (bijela); 8. Oblasnog Odbora Zemljoradničke Stranke (zeleni sa obrubom državne zastave); 9. Invalidska (bijela sa crvenim križem). — Zanimivo je znati, kako su Radićevci predali svoje liste. Budući se po Splitu bio raširio glas, da će im fašisti sprječiti predaju liste, strpali su oni sav materijal listina u torbu jednom zagorcu, koji se uputio Okružnom Sudu praćen od 4 svoja druga i tu iz torbe istresao sav materijal lista.

Među zemljoradnicima u južnoj Dalmaciji došlo je do konačnog preloma. Najprije su se bili rasparčali na tri dijela: ljevičare (Avramovićevce), desničare (Franićevce) i Smodlakovce. U zadnji čas su se složili desničari i ljevičari, tako da je nosiocem liste

bivši zastupnik Franić, a sreskim kandidatom za srezove Hvar i Makarsku Avramovićevac inžinir Visković. Među zemljoradnicima ljevičarima na otocima slabo je primljen ovaj sporazum. Osobito su ogorčeni zemljoradnici u Starogradu, koji su nedavno proterali Franića. Druga je zemljoradnička lista u južnoj Dalmaciji lista Oblasnog Odbora Zemljoradničke stranke u Splitu, koji uz teška Zelica (bivšeg člana odbora demokratske stranke) nosi dra Smodlaku i dra Lj. Leontića. Koji želi vidjeti i doznati, kakva lijepa slova vlada među zemljoradnicima u južnoj Dalmaciji i što jedni o drugima sude, neka uzme i pročita zadnji broj „Težake Sloge.“ Dručkije nije ni moglo da bude, kad su zemljoradnici osnovali svoju stranku samo na demagogiji i zavaravanju naroda! Dručkije nije ni moglo da bude, kad im vode i zastupnici nijesu išli za tim, da konačno uredi agrarno pitanje i izbave ih iz teškog i nesređenog stanja, u kojem su se dalmatinski težaci njihovom krivnjom našli, nego im je više bilo do toga, da sebi osiguraju dobre položaje i zastupničke dnevnice!

Zloporaba Udruge malih posjednika. Uprava Udruge malih posjednika preko zadnjeg broja „Naše Zemlje“ pozivlje sve dalmatinske male posjednike, da glasuju za srpsku radikalnu stranku zato, što je ona istakla kandidaturu g. Štambuka u južnoj, a Čipčića-Bragadina u sjevernoj Dalmaciji, koji su slučajno uz to, što su pristase velikosrpske radikalne stranke, također i jedni od vođa Udruge malih posjednika. Ovaj je način agitacije infaman i ne služi na čast radikalima. Drzak je pogotožno način, kojim bi se htjelo zabašuriti obilježje radikalne stranke, kad se ističe, da su oni „Hrvati.“ Sreća, da među dalmatinskim malim posjednicima ima dosta ljudi, koji dobro znadu, tko su radikali.

Naši dopisi.

Jezerca, 16. veljače.

Primjer čudnih laži i kleveta naših demokrata.

Začudio nas, da se blago izrazimo, ono smiješno pisanje „Demokrata“ broj 2, od 13. i. ov. god., gdje donosi vijest o novoj ustanovi „Narodne Čitaonice“, usprkos mnogim zaprekama sa klerikalne strane, a već prošle godine 10. II. 1922. piše isti „Demokrat“ o Jezerima ovako: „Naše je selo potpuno demokratsko, a kamo li nezreli mladići, *Demokrati* su osnovali Jugosl. Čitaonicu sa preko 50 članova, pa se naš župnik nema da ljuti ni zašto, ako nas u opće nema.“

U čemu sastoje te zapreke sa klerikalne strane, pitamo naše demokrate. Valjda u tom, gdje im naš dušobrižnik, uoblašćen od crkvene vlasti, pravom ne ustupa kuću Bratovštine sv. Roka za njihovu Čitaonicu? Pobismo li i tvrdim činjenicama dokazamo, kako pop Rodin zborom i tvorim nije protivnik „Narodne Prosvjete“, nego malovrijednog odbora „Narodne prosvjete“.

O vrsti i broju članova Čitaonice ne ćemo da govorimo. „Mali“ Martin Pirjak, predsjednik, ispovijeda, da ih je na broju ništa manje nego 30 članova. Roko Milim, tajnik, vježba se kod gosp. učiteljice, idealistice, u čitanju i pisanju.

Malo uspijeva uopće drugovdje našem „Medenom“, dalekosežnom advokatu, pa se udostajao, da svojim pohodom počasti i ovo naše neznatno mjestance, e prigodom izbora utvrdi

svoju stranku, „udari temelj Ujedinjenoj Nar. Knjiž. i Čitaonici na korist našem narodu i podmlatku“.

Uzalud se napinješ, medno Čedo milo, Mjestance je ovo vazda naše bilo!

Jezerki pučani.

Pag, 21. veljače.

Izborna agitacija.

Ovih je dana bio ovamo u agitaciji za radikalnu stranku g. Toma Crnković, stric ubojice onog žandara u Novalji. Tražio je pristase, ali ih nije našao tako, da nije ni mogao održati skupštinu. Da se ne vrati praznih ruku, počeo je da pojedincima obećaje zlatna brda i vagone brašna. Radničkoj je organizaciji obećao, ako budu ozbiljno agitirali za radikale, 50,000 dinara za fond društva, i to da će dobiti još prije izbora, a još više da će dobiti poslije izbora. No nije uspio ni kod ovih sirota.

Tri člana demokratske stranke skupljala su, uz mnogo riječi i velikih napor, potpise za dra Machieda. Pojedince su molili i zaklinjali za potpis, pak su do podne, 18. ov. mj., sakupili tačno 20 potpisa, od kojih ipak neki ne će glasovati za demokrate. Interesantno! A ipak su paški demokrate obećali dru Machiedu oko 1000 glasova, dok će mukom dobiti i 100.

Strazar s Jadrana.

Rogoznica, 20. veljače.

Rad oko osnutka Glazbe.

Mladost ovoga mjesta, oduševljena za svaki napredak svog mjesta na prosvjetnom polju, ozbiljno se zauzela, da bi došlo do osnutka „Narodne Rogozničke Glazbe Tomislav“ Čitavo je mjesto jednoglasno to odobrilo i najpripravnije poduprlo obilnim dobrovoljnim doprinosima, tako da je za samih 10 dana već sakupljeno 10,000 dinara. To neka mu je na čast i ponos! Ovom prigodom molimo sve prijatelje i ljubitelje našeg mjesta, da nas se sjete kojim milodarom. Doprinosi se šalju na adresu: „Narodna Rogoznička Glazba Tomislav“. - Rogoznica (kod Šibenika).

Gradske vijesti.

Skora evakuacija treće zone. Prema vijestima iz Beograda 7. ožujka imala bi uslijediti evakuacija treće zone, a tek 23. ožujka demarkacione razgraničenje i uređenje riječke države.

Tužbe na poštu. Mnogi nam se građani tuže, da im zadnje vrijeme mnoga pisma i dopisnice idu izgubljen. Opravdana je sumnja, da se to događa hotimice. Mi na to upozorujemo mjerodavnu stariju vlast, da na to ubuduće malo bolje pripazi i upozori sve podređene, da svoju službu na ovaj način ne zlorabe.

Često pomanjkanje svijetla. Zadnje vrijeme neki dijelovi grada često ostaju najednom bez električnog svijetla. Velika je to neprilika. Upućene osobe tvrde, da je tomu uzrok stari i istrošeni materijal, radi čega da prijeti pogibelj, da grad ostane uopće bez svijetla. Električna bi centrala bila dužna, da ovo pitanje jednom uredi onom istom revnošću, kojom znade, da povisuje cijene za trošenje električne svjetlosti.

Obilan lov tunjeva. Zadnjih dana su naši ribari u dva navratka ulovili na hiljade kg. tunjeva. Neki su od njih težili i preko 120 kg., a najmanji su bili od 40 kg. Veći ih je dio odveden u Trst i Rijeku, a manji rasprodan na mjesnoj ribarnici.

Uprava „Filh. Društva“ izrazuje ovim putem svima onima, koji su prigodom društvenog plesa 14./II. bilo darovima, radom, novčanim prinosima ili bilo na koji drugi način doprinijeli sjajnom moralnom i materijalnom uspjehu zabave, svoju najtopliju zahvalu.

BERSON
GUMENE PETE i GUMENE POTPLATE
 jeftinije i trajnije su nego od kože!
 Najbolja zaštita protiv viage i zime!

AMERIKANSKI i ENGLESKI
Singer šivaći strojevi

Singer igala i doknadnih dijelova
 Singer ulja konca, svile i t. d.

Vlastita mehanička radiona
 Prodaja na otplatu
 Singer šivaći strojevi Bourne & Co. New-York
 Centrala za S. H. S.
ZAGREB, Marulićeva ulica broj 5.

Podružnice: Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar i Brod na Savi, Subotica, Novi Sad, Maribor, Ljubljana, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrovnik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skoplje, Veles, Bitolj, Kragujevac, Zajčbar i Stip. - Zastupstva u svim većim mjestima.

Novost za svaku katoličku kuću
 po svim hrvatskim krajevima jest

„KRUH NEBESKI“

najsvetiji i jedini molitvenik odobren od svih hrvatskih biskupa, glavni dio uređio dr. Ivan Šarić, nadbiskup vrhbosanski.

Izdalo ga Društvo sv. Jeronima u Zagrebu. Stoji 30 K, za članove 24 K. Radi kamata za uloženu glavnica i radi općeg poskupljenja bit će od Nove godine povišena cijena na 40 K, za članove 30 K.

Dobiva se kod Društva sv. Jeronima, a uz neobičnu cijenu i u svim boljim knjižarama.

MAGARITJA VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK

Skladište kemijskih proizvoda, laka boja, gumenih predmeta i o.

OPTIKA.

Naočala - Cvikera.

Izrađuje svaku izradbu po ekul. liječničkom propisu
 Primaju se popravci.

Kraljevski Holandski Lloyd

Redoviti brzi poštanski brodovi od

Amsterdama i Cherbourga

za Južnu Ameriku

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo i Buenos Aires.

Sva potrebna uputstva daje

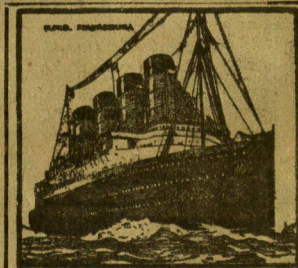
KRALJEVSKI HOLANDSKI LLOYD

Glavni zastupnik za Jugoslaviju

JUGOSLAVENSKA BANKA d. d.
 Zagreb, B-Cesta 33.

Brzojavni naslov: Realloyd, Zagreb, kao i naša Agencija Zastupnik Josip Jadronja Šibenik.

Brz. naslov: Agencija Jadronja - Šibenik.

CUNARD LINE

Najbrži parobrodni svijeta. Izravni putnički tovarni i expres saobraćaj od

Hamburga i Cherbourga za Ameriku i Kanadu

4 dimjala, 5 1/2 dana. Vlastite kabine za putnike III. razreda. Putnike prate iskusni činovnici do luke ukrcanja, te im putem pruže u svakom pogledu dragovoljno svaku pomoć. Uputstva daje: Cunard Line.

Glavno zastupstvo za Jugoslaviju: Jugoslavenska banka d. d. Zagreb B-cesta 33. kao i naša Agencija zastupnik Josip Jadronja - Šibenik Brzojavni naslov: „Cunard Line“ Šibenik.

PAPIRNICI

GRGO RADIĆ

ŠIBENIK (Glavna ulica).

Bogati izbor svih vrsti umjetničkih dopisnica.

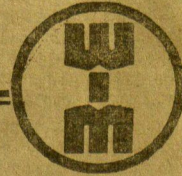
Prodaja školskih potrepština, raznog papira te sve vrsti kancelarijskog pribora.

Skladište knjiga za osnovne škole.

Igračke za djecu.

„Gospin plać“ i „Ura pred pre-svetim Sakramentom“ na veliko i na malo.

Posluga brza i solidna. Cijene umjerene!

Bečki Medjunarodni Velesajam
 od 18. do 24. mara 1923.

Najpovoljnija kupovna prilika za sve struke

4000 izlagača iz tu- i inozemstva

Sva razjašnjenja daje

Wiener Messe A.-G., Wien VII., Messepalast

kao i počasna zastupstva i zvanična obavještajna mjesta u:

KOTOR: Agentura Trčanskog Loyda

GRUŽ:

SPLIT: Josip Karaman - M. Servatzi.

RIKARD DELFIN (prije Andr. Delfin)

Trgovina pokućstva sa stolarskom-tapetarskom radionom.

ŠIBENIK, Obala.

Najuspješnije se oglašuje u „Narodnoj Straži“!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Vlastita zgrada
 Glavna ulica 108.

Podružnica Šibenik

Brz. naslov: Gospodarska
 Telefon br. 10 - Noćni 67

Centrala Ljubljana.

Podružnice:

Đakovo,

Maribor,

Sarajevo,

Sombor,

Split.

Ispostava: Bled.

Afilijacije:

Sveopća zanatlijska banka

d. d. u Zagrebu i njena

podružnica u Karlovcu te

Gospodarska banka d. d. u Novom Sadu.

Dionička glavnica i pričuva
 preko K. 60.000.000.

Ovlašteni prodavaoc srećaka državne lutrije.

Prima uloške na knjižice, te ih ukamaćuje najpovoljnije.

Oprema sve bankovne i burzovne transakcije.